



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. IX. De quinto opere diuinæ Iustitiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

tunt castigandi formæ & genera pœnarum, Numinis ipsius timorem conciperent. Ex illis enim liquet, quomodo omnia elementa, atque adeo omnis creatura eius nutibus ad vindictam impiorum, & ad iustorum solatium deseruiat; nihilque tam vile aut imbecillum in rebus existere, quo non possit humanam superbiam & potentiam domare. Denique Ægyptus typum gerit mundi, Ægyptij impiorum, Pharaon Antichristi, Moyses Christi, Israëlita iustorum: plagæ illæ decem designant plagas futuras tempore nouissimo, quibus mundus affligetur: demerſio Ægyptiorum in mari, demerſionem impiorum in infernum: transitus Israëlitarum in terram promissionis, transitum iustorum in cælum.

Ad hoc genus extraordinariæ vindictæ referenda sunt infinita alia exempla, tum publica tum priuata, quibus Deus modis inuſitatis supra communem rerum cursum peccata mortalium omnibus sæculis castigauit: vt cum exercitum Sennacherib centum octoginta quinque millium hominum vna nocte per Angelum interfecit; cum tot gentes Chanaanorum & tam innumerabilem populum cum vxoribus & paruulis interneccione deleuit; cum maximas clades Aſſiriis & quatuor aliis Philistinorum oppidis propter detentam Arcam intulit; cum quinquaginta millia plebis vrbs Bethſames simul percussit, quod ausi fuissent vel oculos in Arcam conicere; cum sub Dauide ob numeratum populum septuaginta millia hominum triduo peste sustulit. Denique, nullum est sæculum quo non aliqua in omnibus pænè regnis huiusmodi publica exempla cernantur diuinæ seueritatis. Priuata verò, quibus aliqui seorsum horrendis modis cum sempiterno animi interitu sunt diuinitus puniti, innumera extiterunt, & quotidie pænè variis locis noua succedunt.

CAPVT IX.

De quinto opere Iustitiæ diuinæ.

*Quintum
specimen di-
uinæ iustitiæ
in castigatio-
nibus ordi-
nariis.*

QVINTVM diuinæ iustitiæ specimen elucet in ordinariis & quotidianis castigationibus, quæ secundum communem rerum cursum à diuina prouidentia directum inferuntur; nimirum peste, fame, bello, latrociniiis, ferarum & noxiarum bestiarum populationibus, ventorum procellis, aquarum eluionibus, terræ motibus, imbribus, siccitatibus, incendiis, naufragiis, aliisque modis plu-

plurimis. Plenus est mundus calamitatibus per istas causas irrogatis, quas à manu diuinæ iustitiæ provenire putandum est. Isa. 45. *Ego Dominus, & non est alius, formans lucem, & creans tenebras, faciens pacem, & creans malum.* vbi malum vocat omnem calamitatem & afflictionem. Amos 3. *Si erit malum in ciuitate, quod Dominus non fecerit.* quasi dicat, Minime, vnde scitote, omnem afflictionem quæ vobis obuenerit, esse à Deo, qui vestra peccata castigat. Et quidem quòd bellorum clades diuinæ sint imputandæ iustitiæ, docet passim Scriptura: hoc enim flagello Deus Iudæorum peccata plerumque vindicauit, vsus ad hoc opera Regum vel populorum vicinorum, vel Assyriorum, vel Chaldæorum, vel Egyptiorum, vel Romanorum, per quos extremis cladibus sæpe affecti fuerunt. Sic decem tribus postquàm à Regibus Syriæ multis calamitatibus attrita fuissent, & nihilominus in sua prauitate permiserunt, tandem iusto Dei iudicio ab Assyriis penitus sunt excisa, omnibus vel interfectis, vel in perpetuam seruitutem abductis. Sic tribus Iuda & Benjamin, quæ solæ ex duodecim supererant, à Chaldæis postea vastatae sunt, & in Chaldæam translatae, vbi septuaginta annis duram seruitutem pertulere. Qua pœna pro præteritis peccatis depensa, Dei beneficio liberi in patriam sunt remissi, & rursus in magnum populum & regnum creuere, opibus & deliciis affluentes. Verùm cum rursus se peccatis deditissent, nihil nisi terrena sapientes, & celestem Messia doctrinam aspernati, ipsum discipulosque eius interemissent, tandem traditi sunt Romanis excidendi. Quantis autem calamitatibus per multos annos ab illis fuerint affecti, vix animo comprehendi potest. Cùm enim extra Iudæam plurimis locis habitarent, vbique expositi fuere furori populari, vbique cadebantur impunè, spoliabantur bonis, impetebantur sordibus & saxis, omnibus exosi, omnibus ludibrio; nec quemquam capiebat eorum miseratio. In ipsa verò Iudæa affligebantur à Præfectis & milite Romano, qui maximas illis clades inferebant. Cumquæ huiusmodi miserias longo tempore variis locis essent perpeSSI, tandem obfessa est Ierosolyma: quo tempore vastati agrus, abacta pecora, exusta vilæ, inuecta fames grauissima dirâ peste comitata, adeò vt & domus & plateæ cadaveribus replerentur, deficientibus viuus ad officium sepulturæ. Flos iuuentutis variis dimicationibus concisus, virgines & matronæ militari licentiæ expositæ: denique ferro & flamma vastata omnia, tot palatium & augustissimo templo solo æquatis, & ciuibus qui supererant cum vxoribus & liberis vel in-

Per bella castigantur à Deo.

Philo in Flaccum, & in legatione ad Caium.

terfectis vario mortis genere, vel in seruitutem morte acerbiorum abreptis, vel sub hasta venditis, vel ad triumphum & spectacula referuatis. In sola vrbe Ierosolyma per tempus obsidionis mortui aut caeli decies centena millia, capti nonaginta septem millia. Omitto numerum eorum qui antea variis locis vel per tumultum popularem, vel per Romanorum Praefectos interempti. Porro, sicut Iudaeos propter sua peccata bellorum calamitatibus afflixit, ita etiam Aegyptios, Tyrios, Idumaeos, Moabitas, Syros, Assyrios, Chaldaeos, ut clarissime Scriptura docet; ut hinc intelligamus, omnia bella, omnesque seditiones nihil esse aliud quam irae diuinae flagella: opibus enim & deliciis, quas longa pax & prosperitas adducit, mens humana corrumpitur, & diuini Numinis oblita, in omnem vitiorum turpitudinem diffluit. Itaque Deus bellum immittit, cuius acerbitate & praeterita peccata castigantur, & futuris fomenta subtrahantur, & Dei notitia ac timor mortalibus inferatur, ut ad ipsum confugere, vitamque emendare compellantur. Denique hac ratione quoque impeditur ne numerus impiorum inualescat: nam cum longa prosperitate genus humanum excreseat ultra modum, & veluti arbor in opimo solo, inutilem & impiorum hominum multitudine tamquam frondibus & stolonibus luxuriet, Deus hac falce bellorum, ut peritus frondator, noxiam fruticum siluam refecat, frondemque inutilem distringit, luxurie castigata, ut quod superest, non opprimatur, sed iniquo liberatum onere idoneum fructum proferat. In hunc finem excitauit subinde magna quaedam Imperia & Monarchias, quae sine maximis bellis & gentium cladibus nec constitui poterant, nec conseruari, ut Assyriorum, Persarum, Graecorum, & Romanorum. Quae tamen ipsa rursus propter peccata tum Principum qui ea tenebant, tum populorum quibus ea constabant, deleta sunt. Assyriorum enim euersum est a Persis, Persarum a Graecis, Graecorum a Romanis, Romanorum (excepta portiuncula quae superest) partim a Barbaris, partim a subditis sese in libertatem vindicantibus. Cum enim aliqua Monarchia diu continuatur, qui praesunt, nimium attollunt animos, intoleranda superbia suum statum & potentiam non diuinae prouidentiae, sed suae & maiorum suorum prudentiae & virtuti assignantes. Vnde in omnem licentiam effusi, pro sua libidine, tamquam nemini rationem reddituri, gerunt omnia. Populi quoque subiecti, longa pace corrupti, peccata peccatis accumulunt. Itaque Deus vult Monarchiam in vna natione non esse perpetuam, sed

Isaias à c. 13.
vsque ad 25.
item c. 45. &
46.
Ierem. c. 46.
& seqq.
Ezech. c. 25.
& seqq.
Amos.
Nahum.

Monarchia
ad puniendam
peccata.
Dan. 7.
Zachar. 6.

sed subinde mutari, & ex vna in aliam transferri. Quo fit vt quædam gentes olim bellicosissimæ, & quæ bonam orbis partem subegerunt, iam sint infolles, & aliis prædæ expositæ; vt intelligant, non sua virtute, sed diuina ordinatione se aliquando magnum Imperium tenuisse.

53 Porro, sicut bellorum cladibus Deus humanum genus castigat, & effusam eius luxuriam compefcit; ita etiam, fame, incendiis, naufragiis, & aliis modis his similibus; sed maximè peste, qua breui tempore interdum oppida & Regna ita exhaurit, vt vix quarta pars hominum supersit. Salutaris omnino falx, ad superfluum & noxiam frondem ac fruticem refecandam. Manifestus autem istæ plagæ à diuina prouidentia inferuntur, quàm bellorum clades: Deus enim ista flagella directè potest velle, & per se immittere, quia per causas naturales absque cuiuspiam interuentu inferri possunt. *Per alias calamitates.* Bella autem pleraque, nimirum quæ iniuste suscipiuntur, etsi absque peculiari diuinæ prouidentiae permisso non gerantur, non tamen directè à Deo sunt volita aut decreta, sed permilla tantum in vindictam peccatorum. *Aliter bella, aliter alia clades à Deo.* Omnes enim dæmones & impij Reges *Quo modo Deus uenit impijs ad punitionem a-liorum permissiua.* sunt veluti feri quidam leones, parati genus humanum perdere, vel suæ tyrannidi subiicere. Verùm ita virtute diuina continentur, vt nihil nocuerint cuiquam inferri possint nisi Deo annuente, & veluti habenas quibus coercerentur remittente. Cùm ergo Deus aliquod Regnum propter peccata vult punire, vim illorum compressam relaxat quantum & quàm diu ipsi videtur, sinitque illos veluti turbines quosdam Regnum illud inuadere, eique bellum inferre; & simul illud Regnum pristina protectione destituit, vt se tueri non valeat. Cùm autem satis pœnarum dederit, rursus habenas sensim contrahit, & vim aduersariam magis magisque coercet, & simul protectionis suæ dexteram ad illud Regnum extendit, res omnes ita disponens, vt calamitas finem capiat, & pax desiderata subsequatur. Huius rei apertissima exempla habemus in Scripturis, præsertim in libris Iudicum, Regum, & Paralipomenon: denique pleni sunt libri Prophetarum, hunc esse diuinæ iustitiæ morem.